

Kritik mot Kriminalvården, huvudkontoret, för långsam handläggning av ett ärende rörande omprövning av särskilda villkor

---

Beslutet i korthet: Kriminalvårdens, huvudkontoret, handläggningstid i ett ärende angående omprövning av särskilda villkor har uppgått till drygt två och en halv månad. Kriminalvården, huvudkontoret, kritiserar för det inträffade. I beslutet tar JO även ställning till Kriminalvårdens, anstalten Kumla, handläggning av det aktuella ärendet.

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 29 augusti 2011, framförde AA klagomål mot Kriminalvården. Enligt anmälan begärde AA den 2 mars 2011 omprövning av sina särskilda villkor, men det dröjde till den 15 juli 2011 innan anstalten Kumla upprättade ett yttrande i ärendet. Vid genomläsning av yttrandet upptäckte AA vissa sakfel som han den 17 juli 2011 bad anstalten korrigera. Därefter hade han inte fått något besked om vad som hänt i ärendet.

Utredning

Anmälan remitterades till Kriminalvården för yttrande. I sitt svar anförde myndigheten (huvudkontoret), genom dåvarande generaldirektören BB, följande.

- - -

Anmälan

I anmälan till JO har AA anført huvudsakligen följande. I mars begärde han ändring av sina särskilda villkor. Anstalten Kumla upprättade ett yttrande den 15 juli. Den 17 juli begärde han att anstalten skulle ändra vissa fel i yttrandet. Han har sedan dess inte hört något om ärendet. Han vill åstadkomma en varaktig förändring och Kriminalvårdens senfärdighet har kostat honom ett år av verkställigheten.

Sakförhållanden

Av akten om begäran om omprövning av särskilda villkor samt av inhämtade yttranden från gruppen för centrala klientärenden och region Mitt framgår bl.a. följande.

Av de särskilda villkor som beslutades för AA den 28 juli 2008 framgår att anstalten tidigast i mars 2011 ska initiera omprövning av de särskilda villkoren inför frågan om placering i annan anstalt samt annan vistelse utanför anstalt än särskild permission. Det framgår vidare att anstalten som underlag för riskbedömning ska inhämta yttrande från psykolog eller psykiater.

AA begärde omprövning av sina särskilda villkor den 2 mars 2011. Den 3 mars 2011 meddelade anstalten AA att man beställt en förnyad riskbedömning. Utredning hos psykolog planerades in att äga rum så snart som möjligt. Den 21 maj 2011 var utredningen klar och skickades från psykologen till anstalten. Utredningen påvisade inga sänkta risker varför anstalten inte ansåg sig kunna tillstyrka en ändring av villkoren. Detta kommunicerades med AA som i vart fall vid behandlingskollegium den 4 juli 2011 uttryckte att han var enig med anstalten om att det bästa vore att ha en fortsatt psykologkontakt innan begäran skickades in till huvudkontoret för prövning. AA ändrade sig sedermera och begärde att hans begäran skulle prövas. Anstalten upprättade då ett yttrande som delgavs AA den 15 juli 2011. AA inkom med synpunkter på yttrandet den 17 juli 2011.

Akten i ärendet inkom till huvudkontoret den 26 juli 2011. Beslut fattades den 13 oktober 2011. Någon handläggningsåtgärd vidtogs inte däremellan. Tidsutdräkten beror till viss del på att man hade begränsad bemanning under sommaren, och till större del på de balanser av ärenden om särskilda villkor som finns vid huvudkontoret.

Aktuella författningsbestämmelser

Av 7 § förvaltningslagen (1986:223) framgår följande. Varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Vid handläggningen skall myndigheten beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs. Myndigheten skall sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Även på andra sätt skall myndigheten underlätta för den enskilde att ha med den att göra.

Kriminalvårdens bedömning

Efter att ansökan om omprövning av särskilda villkor gjorts har anstalten Kumla utan dröjsmål beställt tid för förnyad riskbedömning. Av utredningen i ärendet har inte framkommit annat än att AA har varit införstådd med att en ny riskbedömning skulle göras innan ansökan kunde prövas. Sedan riskbedömning gjorts av psykolog har anstalten bedömt att det vore bäst med en fortsatt psykologkontakt innan ärendet överlämnades till huvudkontoret för prövning. Enligt uppgift från anstalten Kumla har AA först varit ense med anstalten om att ha en fortsatt psykologkontakt, men har sedan ändrat sig och begärt att hans hemställan ska prövas. Anstalten har därefter omgående upprättat ett yttrande och, efter att AA beretts tillfälle att lämna synpunkter, överlämnat ärendet till huvudkontoret för prövning. Det finns således en förklaring till den i och för sig långa handläggningstiden innan yttrandet skickades in till huvudkontoret.

Ärendet inkom till huvudkontoret den 26 juli 2011 och beslut fattades den 13 oktober 2011. Däremellan vidtogs ingen handläggningsåtgärd. Tidsutdräkten berodde främst på rådande balanser av ärenden om särskilda villkor. Denna handläggningstid får, enligt Kriminalvårdens mening, anses som oskäligt lång. Kriminalvården har i flera yttranden till JO vidgått att handläggningstiden för ärenden om särskilda villkor har varit för lång. Efter att Kriminalvården vidtagit åtgärder har emellertid dessa handläggningstider minskat. Handläggningstiderna är alltså jämt för långa men bedöms kunna minskas ytterligare genom fortsatta åtgärder.

AA fick tillfälle att kommentera remissyttrandet.

Bedömning

Vad utredningen visat angående Kriminalvårdens, anstalten Kumla, handläggning av det aktuella ärendet ger inte anledning till kritik eller något uttalande.

När det gäller Kriminalvårdens, huvudkontoret, handläggning har det framkommit att det inte vidtogs några åtgärder i ärendet mellan den 26 juli 2011, dvs. då

handlingarna inkom till huvudkontoret från anstalten Kumla, och den 13 oktober 2011. Kriminalvården har anfört att handläggningstiden i den delen varit alltför lång, och jag instämmer i den bedömningen. Kriminalvården, huvudkontoret, förtjänar kritik för det inträffade.

Ärendet avslutas.